

Verksamhetsplan 2026-2027

Budget 2026

Fritidsodlingens Riksorganisation

802016-5075

Innehållsförteckning

Del 1. Verksamhetsplan 2026-2027

Strategisk inriktning av verksamheten 3

Planerade aktiviteter och mål 2026–2027 5

Del 2. Budget

Budgetförslag 2026 7

Verksamhetsplan 2026-2027

Fritidsodlingens Riksorganisation, Fritidsodlarna Är en partipolitiskt obunden paraplyorganisation för ideella organisationer med huvudsaklig inriktning mot fritidsodling.

Fritidsodlingens Riksorganisation ska enligt stadgarna

- främja och utveckla svensk fritidsodling och verka för att dess status höjs i samhället
- företräda fritidsodlingens intressen gentemot myndigheter, företag och andra organisationer
- utveckla samarbeten mellan fritidsodlingens olika organisationer
- verka för att fritidsodlingen bidrar till att de nationella miljökvalitetsmålen uppnås
- verka för att öka kunskapen om odling bland barn och unga
- verka för bättre folkhälsa och ökad integration genom fritidsodling

Strategisk inriktning av verksamheten

Fritidsodling är en viktig tillgång för samhället och för många människor. För att värna och utveckla denna resurs arbetar Fritidsodlarna på olika sätt. Fritidsodling gynnar hälsa och välbefinnande samt har positiva effekter på miljön, såsom främjande av biologisk mångfald, kretsloppstänkande och hållbar resurshantering. Dessutom bidrar det till klimatsmart livsmedelsproduktion och matberedskap.

Genom samarbeten med universitet och myndigheter, såsom Jordbruksverket och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), strävar Fritidsodlarna efter att inkludera fritidsodlingens perspektiv i samhällsutvecklingen. Detta är särskilt viktigt eftersom fritidsodlingens synsätt ofta förbises idag. Vi företräder också fritidsodlarnas konsumentintressen som medlem i Sveriges Konsumenter.

Med tanke på klimatförändringar, nya skadedjur och ökat intresse för odling blir samarbetet med forskning, myndigheter och andra ideella organisationer allt viktigare för att möta dessa utmaningar.

Vår verksamhet är indelat i tre områden

1. Kunskap och forskning

Tyngdpunkten i Fritidsodlarnas verksamhet är rådgivning och information om trädgårdsodling samt förmedling av aktuella forskningsresultat. Behovet av opartisk och väl underbyggd fakta och kunskap växer för varje år och är angeläget för både nya och mer erfarna fritidsodlare.

Fritidsodlarna ska genom olika samhällskontakter verka för att trädgårdarnas och trädgårdsodlingens roll för matberedskap, folkhälsan och en hållbar samhällsutveckling uppmärksammas och utvecklas.

Fritidsodlingen är en del av ett gammalt kulturarv. Fritidsodlarna ska värna kulturarvet genom att stärka odlingskunnandet i befolkningen samt främja bevarandet och tillgången till äldre kulturarvsväxter och en bred mångfald av odlingsvärda sorter.

2. Påverkan och synlighet

Fritidsodlarna företräder fritidsodlingens intressen och bidrar med kunskap i dialog med myndigheter och beslutsfattare. Som remissinstans besvarar vi statliga förslag och påverkar regelverk som rör fritidsodling.

Fritidsodlarna ska också arbeta för långsiktiga och tydliga statliga förutsättningar för fritidsodlingen, inklusive ändamålsenlig myndighetsanknytning och stabil finansiering. Valåret 2026 ger särskilda möjligheter till dialog med politiker.

För att öka genomslaget deltar vi i media, publicerar artiklar och skriver debattinlägg.

Under 2026 genomförs namnbytet till Fritidsodlarna i extern kommunikation, medan Fritidsodlingens Riksorganisation behålls som formellt namn.

Prioriterade temaområden är livsmedelsberedskap och biologisk mångfald.

3. Organisation och finansiering

Fritidsodlarna ska stärka samarbetet mellan medlemsföreningarna genom utbyte av kunskap, nyheter och information. Genom regelbunden kommunikation ska Fritidsodlarna främja engagemang och samhörighet mellan medlemsorganisationerna.

Finansieringen av ideell verksamhet är delvis osäker och alltmer beroende av externa projektmedel. Fritidsodlarna arbetar därför systematiskt med att hitta långsiktiga resurser och för att anpassa verksamheten efter tillgängliga medel.

Planerade aktiviteter och mål 2026–2027

1. Kunskap och forskning

Område	Mål	Aktiviteter 2026	Aktiviteter 2027
Tillgänglig och aktuell kunskap	FOR är en ledande och trovärdig kunskapskälla.	Uppdatera och utveckla kunskapsbanken. Genomföra webinarier för att presentera rådgivning & kunskapsbank. Synliggöra kunskapsbanken på mässor. Uppdatera befintliga, och skriva nya, faktablad och fördjupande texter på for.se. Fokus på kunskapsmaterial kopplat till odlingsutmaningar (jord, pyralider, invasiva arter, skadegörare).	Fortsatt uppdatering av kunskapsbanken. Vidareutveckla webbplatsen som kunskapsnav.
Biologisk- och odlad mångfald	Ökad kunskap om biologisk mångfald, invasiva arter och värnande av odlad mångfald.	Bevaka EU:s arbete med ny växtförökningsmaterialsförordning och föra dialog med berörda aktörer. <i>Invasiva arter</i> Bevaka och informera om nationell förteckning över invasiva arter. Ge rådgivning om invasiva växter.* Delta i nationell konferens för att lyfta fritidsodlingens perspektiv. <i>Rikare Trädgård</i> Publicera artiklar och guider inom Rikare Trädgård*. Utse Årets Rikare Trädgård och Årets trädgårdskryp*.	Fortsatt bevakning av invasiva arter och EU-förordning. Fortsatt publicering och utmärkelser inom Rikare Trädgård*.
Forskning och statistik	Mer forskning och statistik om fritidsodling. FOR är samverkanspart för lärosäten.	Söka samarbeten i forskningsprojekt som rör fritidsodling. Utveckla rutiner och riktlinjer för att delta som partner i medborgarforskningsprojekt. Undersöka EU-medel/konsortier. Samla in och förmedla förslag på examensarbeten.	Genomföra omvärldsanalys av forskning och kunskapsluckor. Initiera examensarbeten.
Samverkan med myndigheter	Samverkan i frågor som berör fritidsodlare.	Planera och genomföra medborgarforskning med Jordbruksverket (Karantänsskadegörare). Samarbeta med Jordbruksverket på Nordiska Trädgårdar gällande karantänsskadegörare.	Fortsatt genomförande av medborgarforskning med Jordbruksverket.

* Förutsätter extern finansiering.

2. Påverkan och synlighet

Område	Mål	Aktiviteter 2026	Aktiviteter 2027
Synlighet och opinionsbildning	Ökad medvetenhet om fritidsodlingens samhällsvärde.	Panelsamtal med politiker på Nordiska Trädgårdar om fritidsodling och fröberedskap samt anordna pressträff. Publicera debattartiklar (minst 3). Medverka som utställare på Nordiska Trädgårdar och Nolia Trädgård. Nyhetsbrev (minst 4), mål 2500 prenumeranter.	Fortsatt närvaro på mässor. Fortsatt opinionsbildning genom artiklar och medverkan i debatt.
Politiskt påverkansarbete	Ökad kunskap om fritidsodlingens samhällsnytta bland riksdag och myndigheter. Långsiktigt mål: fördubblat anslag och tydligare myndighetsansvar.	Uppvakta relevanta departement och myndigheter. Panelsamtal med riksdagspolitiker på medlemskonferens och Nordiska Trädgårdar om fritidsodling. Ta fram underlag om fritidsodlingens bidrag till beredskap, biologisk mångfald och folkhälsa.	Anordna aktivitet för trädgårdsnätverk i riksdagen. Fortsatta uppvaktningar och dialoger.

3. Organisation och finansiering

Område	Mål	Aktiviteter 2026	Aktiviteter 2027
Intern samverkan	Stärkt samarbete mellan medlemsföreningar.	Genomföra medlemskonferens och Nordiska Trädgårdar.	Medlemskonferens.
Finansiering och utveckling	Utökade och stabila finansieringsmöjligheter.	Genomföra åtgärder för ökade intäkter. Söka extern projektfinansiering. Implementera namnbyte till Fritidsodlarna. Utveckla hemsidan www.for.se	Fortsatt arbete med nya finansieringsmöjligheter. Söka extern finansiering.